

Pogled 2020: Konkurenčnost, inovativnost in pot do razvojnega dogovora

- Danes je izšla druga letna strokovna publikacija Združenja Manager Pogled 2020, s katero želimo v javnosti poglobiti razpravo o gospodarskih razmerah in ekonomski politiki, krepiti zavedanje o soodvisnosti pri ustvarjanju družbenega napredka ter na ta način omogočiti boljše odločanje za materialno blaginjo Slovenije.
- Izid publikacije smo pospremili z današnjim dogodkom Konkurenčnost, inovativnost in pot do razvojnega dogovora na Ekonomski fakulteti UL, ki ga je organizirala medijska hiša Delo. Udeležilo se ga je več kot 250 managerjev, strokovnjakov, raziskovalcev, študentov in drugih udeležencev.
- Slovenija ima produktivno gospodarstvo, ampak bi lahko bilo še bolje, je izpostavil osrednji govornik na dogodku dr. Arturo Bris.

Na svetovni lestvici konkurenčnosti IMD se Slovenija uvršča na 37. mesto med 63 državami, zelo podobno se uvršča tudi na lestvici digitalne konkurenčnosti (32.) in na lestvici po privlačnosti za talente (31.). To je na današnjem dogodku na Ekonomski fakulteti UL osvetlil osrednji govornik dr. **Arturo Bris**, eden največjih poznavalcev vzvodov konkurenčnosti na svetu, profesor financ na eni od najboljših poslovnih šol IMD iz Lozane in direktor Centra za konkurenčnost pri IMD: *»Konkurenčnost pomeni ustvarjanje takšnih okoliščin v državi, da je ta lahko produktivna. Slovenija ima tu izjemen potencial, večjega kot Belgija in Španija, ki sta sicer na lestvici uvrščeni pred njo. V zelo kratkem času bi ga lahko izkoristila, če bo povezala vse deležnike v družbi.«*

Prednosti Slovenije v infrastrukturi in izobraževalnem sistemu – manj v privlačnosti okolja

Dodal je, da je Slovenija produktivno gospodarstvo, ampak lahko svojo konkurenčnost in dodano vrednost še poveča. *»Produktivnost se v razvitih državah v zadnjih letih ni bistveno spreminjala, razen v azijskih. V zadnjih 20 letih sta jo izrazito povečali le Indija in Kitajska, ki sta se iz kmetijstva preusmerili v storitveno dejavnost. Če hočemo danes povečati produktivnost, jo moramo skozi tehnologijo,«* je dodal Bris.

Za razvoj inovacij, ki podpirajo tehnologijo, pa je potrebno zadostiti dvema predpogojema: zadostnemu številu talentov in ustrezni digitalni regulaciji. *»Težave Slovenije so v neprivlačnosti gospodarskega okolja za tuje investicije in talente,«* je poudaril Bris in izpostavil ključni prednosti Slovenije: infrastrukturo in izobraževalni sistem. V nekaterih državah lahko traja več generacij, da ju vzpostavijo.

Lepotno tekmovanje političnih strank onemogočilo nebolečo rešitev demografskih izzivov

Manj optimističen je dr. **Dušan Mramor**, predsednik Observatorija Združenja Manager in eden od avtorjev v publikaciji Pogled. Lani je v njej predstavil predlog, kako neboleče, brez rezov rešiti demografske izzive Slovenije. V tej obliki ga letos ni več mogoče izpeljati: *»V enem letu smo to zapravili z odločitvami, kot so zvišanje minimalne plače in plač v javnem sektorju, zvišanje pokojnin z izrednimi uskladitvami in zvišanje odmernih odstotkov za pokojnine ter drugimi podobnimi ukrepi. 'Lepotno tekmovanje' političnih strank je zaprlo okno priložnosti in ni več možnosti, da bi brez večjega*

konflikta rešili demografski problem.« Opozarja, da ob takšnih odločitvah slovenski socialno-tržni model ne bo preživel.

Načelo 'Ker imaš ti več, imam jaz manj' zavira družbeni razvoj

Dr. **Ali Žerdin**, urednik Sobotne priloge Dela, je v Pogledu preučeval vprašanje družbene neenakosti, ki izvira iz produkcije nečesa. 'Ker imaš ti več, imam jaz manj' je načelo o omejenih dobrinah, ki je po njegovem mnenju zelo destruktivno, saj izloča inovatorje in preprečuje sodelovanje ter družbeni razvoj. *»Ker se mentaliteta omejenih dobrin izjemno dobro prekriva s populizmom, ga bo toliko težje premagati. Na večkrat izrečene fraze, kot so 'vse so pokradli', bi moral priti jasen impulz iz učinkovitega pravosodnega sistema. Ta je najboljši odgovor na večino demagoških fraz.«*

Tudi dr. **Verica Trstenjak**, profesorica za evropsko pravo, je izpostavila, da učinkovitega gospodarstva ne bo brez učinkovite pravne države: *»Za to moramo imeti učinkovitejše, nepristransko in neodvisno sodstvo, uvesti odgovornost na vseh ravneh in področjih, končati z lažno poklicno solidarnostjo, doseči ničelno stopnjo korupcije in živeti vrednote. Naša rešitev ni država, rešitev smo mi.«*

Odpornost slovenskega gospodarstva je večja kot pred enajstimi leti

Kot zadnji govornik je mag. **Velimir Bole** z Ekonomskega inštituta (EIPF) poudaril, da se gospodarstvo še naprej ohlaja in da se negotovost gospodarskega okolja povečuje. Kljub temu je optimističen: *»Podatki kažejo, da je odpornost slovenskega gospodarstva bistveno večja kot pred izbruhom finančne krize in tudi opazno večja kot v povprečju evro območja.«* Makroekonomska stabilnost je namreč večja, skupna zadolženost vseh narodno gospodarskih sektorjev, nefinančnih in finančnih korporacij je nižja, zadolženost prebivalstva in države pa sta nižji kot v evro območju.

Ključne poudarke celodnevne dogodka so v zaključni okrogli mizi povzeli **Vojko Čok**, predsednik častnega razsodišča Združenja Manager, **Maja Krumberger**, izvršna direktorica Slovenskega zavarovalnega združenja, mag. **Tomaž Berločnik**, manager leta 2019 in nekdanji predsednik uprave družbe Petrol, ter mag. **Sibil Svilan**, predsednik uprave banke SID. Svilan je v razpravi dodal, da je v slovenskem prostoru odločilno predvsem to, kako delujejo mala in srednja podjetja, ki sicer ustvarjajo do 28 % slovenskega izvoza: *»Izzivi niso samo z regulacijo in privabljanjem talentov. Izgubljam že na inovacijah, ki jih ne znamo razvijati, posledično mala in srednja podjetja v Sloveniji ne zrastejo v velika, mednarodna priznana podjetja.«*

Blaginjo bomo lahko zagotovili le, če bomo uspeli narediti preskok, pa poudarja **Saša Mrak**, izvršna direktorica Združenja Manager. V Pogledu je izpostavila primere držav, ki jim je preboj uspel: Estonija, Latvija, Kolumbija, Združeni Arabski Emirati, Singapur. Skupni imenovalec vseh teh zgodb o uspehu je dogovor: vsi deležniki v družbi so se zedinili, da želijo večjo blaginjo in konkurenčnost.

O Pogledu

Pogled je projekt Združenja Manager, v okviru katerega smo lani izdali prvo letno strokovno publikacijo in danes drugo, ki je dostopna v tiskani in spletni verziji, v slovenskem in angleškem jeziku. Njen odgovorni urednik je **Jurij Giacomelli**. Za ta projekt se je Združenje Manager okrepilo z Observatorijem združenja, ekspertno skupino zunanjih strokovnjakov in akademikov ter izkušenih

managerjev iz lastnih vrst, ki deluje pod vodstvom dr. Dušana Mramorja. Med njimi je tudi predsednik Zdrúženja Manager **Aleksander Zalaznik**, ki o projektu pravi tako: *»Pogled smo ustvarili zato, da si pogosteje nastavimo ogledalo in pogledamo v prihodnost. In da se opomnimo, da je ambicija pomembna. Če jo le usmerimo razvojno in voditeljsko modro v dobrobit vseh državljanov.«*

Dodatne informacije: komunikacije@zdruzenje-manager.si | Matjaž Kljajić | 041 213 451 | Nina Oštrbenk | 031 347 721

Fotografije: Jože Suhadolnik, Delo

Priloga: Publikacija Pogled 2020